

Maskin 21

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR LEVERANSER AV ANLÄGGNINGSMASKINER OCH TILLBEHÖR, REDSKAP M.M. FÖR YRKESMÄSSIG VERKSAMHET

Utarbetade av MaskinLeverantörerna (ML) och Maskinentreprenörerna (ME).

Tillämplighet

1. Dessa allmänna bestämmelser äger tillämpning om annat inte överenskommits. Ändringar eller avvikelser från dessa allmänna bestämmelser måste avtalas skriftligen för att bli gällande.

Säljarens åtaganden enligt dessa allmänna bestämmelser gäller endast vid leveranser av varor som ska användas inom Sverige. I annat fall ska särskilt skriftligt avtal träffas mellan parterna.

Beställning och avtalsbundenhet

2. En beställning är bindande för köparen i och med undertecknandet av beställningssedeln alternativt att fjorton dagar förflutit från ordererkännandet. Beställningen är bindande för säljaren sedan den godkänts av denne och skriftlig bekräftelse härpå tillsänts köparen av behörig företrädare för säljaren alternativt att fjorton dagar förflutit från mottagandet av beställningen.

Avviker bekräftelsen genom tillägg, inskränkning eller förbehåll från beställning och köparen inte vill godta dessa ändringar ska köparen inom två veckor meddela säljaren detta. Avtal är annars träffat enligt säljarens bekräftelse.

Pris, prisändring

3. Köparen ska utöver avtalat pris utge ersättning för på leveransdagen gällande, av myndigheter fastställda skatter och avgifter.

4. Har värdet av köparens inbytesvara efter värderingstidpunkten förändrats mer än som bör följa av normalt underhåll och användning av varan, ska det pris som avtalats för inbytesvaran justeras i motsvarande mån.

Produktkrav och information

5. Om inget annat överenskommits ska varan, även begagnad, uppfylla de krav som gäller för varan vid tidpunkten för leveransen enligt lagar, författningar, föreskrifter och anvisningar samt de föreskrifter och anvisningar som åberopas i avtalshandlingarna. Varan ska vara besiktigad enligt gällande föreskrifter.

Ändras sådan bestämmelse efter avtalets ingående, men före leverans av varan, ska säljaren respektive köparen utan dröjsmål underrätta andra parten härom. I den mån kostnaderna för varan påverkas av ändrad bestämmelse, som säljaren inte skäligen kunnat förutse, ska priset omförhandlas.

6. Hänvisas uttryckligen i parternas avtal till uppgifter i kataloger, cirkulär, annonser, bildmaterial, prislistor eller dylikt, ska varan överensstämma med detta. Sådana uppgifter ska i annat fall anses vara ungefärliga.

7. Säljaren ska – senast i samband med leverans – tillhandahålla köparen tekniska huvuddata beträffande vikt, dimensioner och kapacitet, drifts-, skydds- och bruksanvisningar. För nya maskiner ska säljaren dessutom tillhandahålla miljövarudeklaration. Säljarens representant ska vid leverans till köparen eller köparens representant, gå igenom anvisningar för skötsel och underhåll samt handhavande av maskinen.

Konstruktionsändringar

8. Säljaren är berättigad att före leverans utan föregående underrättelse till köparen företa de detaljändringar i konstruktionen i avsikt att förbättra varan, som säljaren finner påkallade. Sådan ändring medför ingen ändring av priset.

Om säljaren insett eller borde ha insett att ändringen innebär väsentlig olägenhet för köparen ska säljaren underrätta köparen om detta. Om köparen visar att ändringen innebär väsentlig olägenhet för honom har köparen rätt att häva avtalet. Vid hävning enligt denna punkt får någon annan påföljd inte göras gällande i förhållande till andra parten.

9. Köparen har inte rätt att, efter avtalstidpunkten, få av leverantören ändrade specifikationer och utföranden, införda på varan.

Leveransklausul och leveranstid

10. Om inte annat överenskommit är varan såld Ex Works enligt vid avtalets ingående gällande Incoterms. Leveranstid ska anges och räknas från dagen för avtalets slutande. Har särskild leveransdag inte bestämts ska varan levereras inom skälig tid.

Avisering av försening

11. Bedömer part, att denne kommer att bli försenad med avlämnande eller mottagande av varan, ska motparten utan dröjsmål skriftligen underrättas om detta. Parten ska därvid ange den tidpunkt då leveransen respektive mottagandet beräknas kunna fullföljas.

Förlängning av leveranstid

12. Om leveransförsening uppkommer på grund av ändring av någon i punkt 5 angiven omständighet, på grund av köparens handling eller underlåtenhet, eller av orsak enligt punkt 28 (force majeure) ska leveranstiden förlängas med skälig tid.

Vite vid säljarens försening

13. Om säljaren inte avlämnar varan inom den ursprungliga eller den enligt punkt 12 förlängda leveranstiden, har köparen rätt till vite, såvida inte säljaren håller köparen skadeslös genom att ställa annan motsvarande vara, t.ex. hyresmaskin eller inbytesmaskin, till köparens förfogande.

Vite ska dock heller inte utgå om säljaren kan visa att denne aviserat köparen om förseningen och att köparen utan invändning godtagit denna försening.

Om inte annat överenskommit ska vitet för varje påbörjad förseningsvecka beräknas enligt följande: Första veckan uppgår vitet till totalt 0,25 % av det avtalade priset, andra veckan till totalt 1 %, tredje veckan till totalt 2,5 %, fjärde veckan till totalt 4,5 % och femte veckan till totalt 7,5 %. Det sammanlagda vitet begränsas således till högst 7,5% av det avtalade priset.

Köparen förlorar sin rätt till vite, om denne inte skriftligen har framställt krav härom inom sex månader efter det att leverans har skett.

Hävning vid säljarens försening

14. Om försening enligt punkt 13 uppkommit, har köparen rätt att, genom skriftligt meddelande till säljaren, kräva leverans och fastställa en slutlig frist för leverans på minst två veckor. Om säljaren inte levererar inom den angivna fristen, och det inte beror på någon omständighet som köparen bär ansvaret för, har köparen, genom skriftligt meddelande till säljaren, rätt att häva avtalet avseende den del av varan som inte kunnat tas i avsett bruk.

Under de första tio förseningsveckorna får köparen dock endast häva avtalet om förseningen utgör en väsentlig olägenhet för köparen.

Utöver vite enligt punkt 13 har köparen, vid hävning på grund av säljarens leveransförsening, rätt till ersättning för direkt skada köparen lider. Ersättningen ska, om inte annat överenskommit, inklusive upplupet förseningsvite, inte överstiga 10 % av det avtalade priset som avser den del av varan som hävningen avser.

Köparen förlorar sin rätt till ersättning enligt denna punkt om denne inte skriftligen har framställt krav härom inom tre månader från det att hävning skett.

Köparens försening, säljarens hävningsrätt, annulleringsavgift

15. Om köparen underlåter att ta emot varan på fastställd dag och detta inte beror på ett sådant förhållande som anges i punkten 28 (force majeure), är köparen skyldig att erlagga varje betalning som gjorts beroende av leverans, som om varan i fråga hade levererats.

Säljaren ska för köparens räkning och på dennes bekostnad vidta skäligen åtgärder för vård av varan. I detta åtagande ingår även skyldighet för säljaren att på köparens bekostnad hålla varan försäkrad.

Om köparen, trots skriftligt krav från säljaren, underlåter att ta emot varan inom avtalad tid, har säljaren, genom skriftligt meddelande till köparen, rätt att häva avtalet och av köparen erhålla vite med 7,5 % av köpeskillingen, som avser den inte mottagna delen av varan.

Betalning

16. Om inget annat överenskommit, ska full likvid erläggas senast i samband med leverans av varan.

Dröjsmålsränta

17. Om köparen inte betalar i rätt tid utgår dröjsmålsränta enligt vid avtalets ingående gällande räntelag, dock ska dröjsmålsräntan med minst två procentenheter överstiga eventuell avtalad avbetalningsränta.

Äganderättsförbehåll och återtaganderätt

18. Den levererade varan förblir säljarens egendom till dess köparen fullgjort samtliga sina förpliktelser på grund av avtalet. Säljaren förbehåller sig rätten att återta varan till dess att köparen har fullgjort samtliga sina förpliktelser på grund av avtalet.

Om det kan antas att köparen inte kommer att rätteligen fullgöra sina förpliktelser enligt avtalet, eller om säljaren häver avtalet, har säljaren rätt att återta sådan vara som fortfarande lagligen kan återtas. Köparen har innan varan tillfullo betalats inte rätt att utan säljarens skriftliga medgivande förfoga över den på sådant sätt att säljarens återtaganderätt äventyras.

Skulle utmätning, kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd avseende varan komma i fråga ska köparen visa upp köpeavtalet för utmätningsmannen eller på annat sätt upplysa om ägandeförhållandet och omedelbart skriftligen meddela säljaren.

Köparen är skyldig att vårda och bruka varan på sådant sätt att säljarens rätt inte äventyras innefattande bland annat att köparen ska hålla varan försäkrad i den omfattning och på de villkor som godkänts av säljaren. Underlåtes detta har säljaren rätt att teckna sådan försäkring på köparens bekostnad. Den rätt till försäkringsbelopp eller annan ersättning som kan komma att utgå på grund av skada överlåtes till säljaren när det kan göras sannolikt att säljarens rätt kan äventyras. Säljaren äger i sådant fall rätt att utkvittera den del av ersättningen som svarar mot köparens återstående skuld enligt avtalet.

Vid förlust eller skada som väsentligt minskar varans värde ska köparen utan dröjsmål skriftligen underrätta säljaren härom.

När säljaren så påfordrar ska varan ställas till säljarens förfogande för inspektion eller provkörning, där varan befinner sig.

Reparation får verkställas endast på av säljaren godkänd verkstad.

Köparen ska skriftligen underrätta säljaren om ändringar i adress- och uppehållsort.

Garanti

19. Säljaren ska vid köpetillfället utfästa ett skriftligt garantiåtagande för varan. Åtagandet ska samtidigt klargöras gentemot köparen.

Reklamation

20. Köparen ska inom skälig tid efter det att köparen märkt eller borde ha märkt att varan är felaktig skriftligen lämna säljaren meddelande om felet. Reklamationen ska göras i enlighet med garantivillkoren.

Köparen ska ge säljaren rimlig möjlighet att fastställa skadans art och uppkomst, och i det fall reparation ska utföras av säljaren, snarast ställa varan till säljarens förfogande.

Avhjälpningsåtagande

21. Säljaren ska efter reklamation, utan oskäligt dröjsmål avhjälpa felet på egen bekostnad under säljarens ordinarie arbetstid.

Avhjälpan ska, med hänsyn till felets art, göras genom att säljaren antingen reparerar den felaktiga delen eller tillhandahåller del i nyskick i utbyte mot den felaktiga.

Vad som är "utan oskäligt dröjsmål" ska bedömas med hänsyn främst till felets art och omfattning, svårigheten att fastställa felet, köparens behov av varan, tillgång på reservdelar och tillgänglig verkstadskapacitet.

22. Efter samråd med köparen avgör säljaren om reparation kan utföras på platsen där varan är uppställd, om den måste utföras i av säljaren anvisad verkstad eller på annan lämplig plats. Vid reparation där varan är uppställd ska köparen svara för att sådan person som enligt lag krävs vid ensamarbete finns på plats samt - i den mån det finns tillgängligt - utan kostnad ställa till förfogande medhjälpare, reparationslokal, lyftutrustning etc.

I samband med avhjälpande av fel ska köparen stå för säljarens eventuella transport och/eller resekostnader till/från dennes närmaste serviceställe. Dock är köparen inte skyldig att stå för eventuella kostnader för leverantörer till säljaren i samband med avhjälpande av fel. Vid upprepade resor i samma reklamationsärende står säljaren, från och med andra rese/transporttillfället, för uppkomna rese/transportkostnader.

23. Är felet av sådan art att köparen själv kan utföra reparation och parterna är överens därom, eller kräver felet ringa kunskap att avhjälpa ska säljaren anses ha fullgjort sitt åtagande genom att till köparen avlämna del i nyskick eller reparerad ursprunglig del. Köparen ska på säljarens begäran omgående återsända den felaktiga delen till lägsta transportkostnad. Omfattas felet av säljarens garanti, sker transporten på säljarens bekostnad.

24. Underlåter säljaren att avhjälpa fel inom skälig tid, som säljaren ska svara för eller kvarstår sådant fel efter upprepade reparationsförsök har köparen själv rätt att, efter skriftligt meddelande till säljaren, avhjälpa felet på säljarens bekostnad eller fordra sådant avdrag på priset som motsvarar felet.

Är kvarstående fel väsentligt, har köparen rätt att häva köpet såvitt gäller den del av varan som är felaktig. Om den felaktiga delen står i sådant sammanhang med resten av varan, att det skulle medföra en väsentlig olägenhet för köparen att delvis stå kvar vid köpet, får avtalet hävas i dess helhet.

Köparen har dock inte rätt att häva avtalet under reparationstiden om säljaren ställt annan motsvarande vara till köparens förfogande.

Ansvarsbegränsningar

25. Säljarens ansvar omfattar inte fel, som beror på av köparen tillhandahållet material eller föreskriven konstruktion. Part ansvarar endast för av motparten föreslagen ändring av partens konstruktion, såvida denne uttryckligen åtagit sig sådant ansvar.

Säljarens ansvar omfattar vidare endast fel som uppkommer under de i avtalet förutsedda eller normala arbetsförhållandena och vid korrekt användning. Det förutsätts härvid att köparen följer de skötselansvisningar och instruktioner som säljaren eller dennes representant lämnat. Ansvaret omfattar inte fel förorsakade av bristfälligt underhåll eller oriktig montering från köparens sida, ändringar utan säljarens medgivande, av köparen oriktigt utförda reparationer, normal förslitning eller försämring.

För slitgods och förbrukningsmaterial, såsom glödlampor, filter, säkringar och dylikt gäller säljarens ansvar enbart dessa detaljers normala livslängder.

Vid utbyte av delar och komponenter som är utsatta för särskilt stort slitage ska köparen erlagga skälig ersättning för den tid de använts.

Test eller felsökning som görs på begäran av köparen utförs utan kostnad för köparen om därvid konstateras fel som säljaren svarar för, i annat fall debiteras köparen samtliga kostnader.

Om inget annat överenskommit medför avhjälpande av fel under garantitiden inte att den totala garantitiden utökas.

26. För sådana i särskild förteckning angivna delar såsom däck, batteri, slitgods eller tillsatsaggregat, som inte tillverkats av säljaren eller dennes huvudman, gäller respektive underleverantörs tidsmässiga garantiåtagande i den mån denna tid går utöver överenskommen garantitid för varan.

27. Utöver vad som föreskrivits i punkterna 19-26 har säljaren, efter det att varan övergått på köparen, inte något ansvar för fel. Säljaren är inte skyldig att på grund av fel i varan utge någon ersättning till köparen för produktionsbortfall, utebliven vinst eller annan indirekt skada. Denna begränsning av säljarens ansvar gäller dock ej om säljaren gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

Befrielsegrunder (force majeure)

28. Parterna har inte gentemot varandra rätt att åberopa underlåtenhet att fullgöra avtal om fullgörandet hindras till följd av omständighet utanför partens kontroll. Det kan gälla arbetskonflikt, krig, naturkatastrofer, pandemier, epidemier, karantäner, myndighetsbeslut, omfattande driftstörningar hos parten eller dennes leverantör eller annat av parten inte vållat förhållande, som denne inte kunnat räkna med och vars följder inte rimligen kunnat undanröjas av parten.

29. För rätt till förlängning av leveranstiden krävs att part utan dröjsmål skriftligen underrättar motparten att befrielsegrundande omständighet inträffat.

30. Kan avtalet inte fullgöras inom rimlig tid till följd av omständigheter enligt punkt 28 (force majeure), får vardera parten häva avtalet till den del dess fullgörande hindras.

Vid hävning enligt första stycket i denna punkt, får någon annan påföljd inte göras gällande i förhållande till andra parten.

Tvist

31. Uppkommer tvist mellan parterna i anledning av avtalet och/eller dessa leveransbestämmelser ska parterna genom direkta förhandlingar försöka lösa tvisten i fråga. Lyckas inte detta bör tvisten hänskjutas till det av Maskinentreprenörerna och MaskinLeverantörerna gemensamt tillsatta Reklamationsrådet.

Om uppgörelse i uppkommen tvist mellan parterna inte kan nås på så sätt som angivits i första stycket ska tvisten avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får part dock vid domstol eller exekutiv myndighet väcka talan beträffande klar och förfallen fordran eller återtagande enligt lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare i den mån prövning enligt ovan inte har påkallats.